

Практична робота № 1

Вивчення розвитку стилів ландшафтної архітектури на основі аналізу історичних парків за малюнками, гравюрами, фотографіями.

Мета: Навчитися розрізняти види садово-паркових стилів.

Завдання:

1. Ознайомитися з характерними особливостями основних стилів ландшафтної архітектури.
2. Провести аналіз історичних парків за малюнками, гравюрами, фотографіями.
3. Замалювати одну з запропонованих варіантів гравюр.

Вихідні дані: Студент отримує малюнки, гравюри, фотографії історичних парків, які відображають розвиток різних стилів ландшафтної архітектури.

Техніка виконання: Робота виконується на форматі А-3 тушшю або олівцем.

Теоретичні відомості

Історія садово-паркового мистецтва – це й історія формування садово-паркового ландшафту, який у стильовому відношенні відгукувався на поступ в архітектурі. Якщо в Стародавньому Єгипті, Персії, Вавилоні, враховуючи в основному рівнинний характер їх планування та тогочасні лінійні іригаційні споруди, народився регулярний садово-парковий ландшафт, то у Стародавньому Китаї з його гористістю – пейзажний.

Ці два основних типи планування тривалий період конкурували між собою, а останнє століття йдуть поруч, збагачуючи один одного.

Зародженню і розквіту різних напрямків паркової композиції в тій чи іншій країні сприяли її кліматичні умови, рельєф, рівень соціально-економічного розвитку. Так, італійськими називали регулярні сади, розміщені на крутому рельєфі; французькими – регулярні сади на рівній місцевості; англійськими – пейзажні парки; голландськими – квіткові партерні сади, і так далі.

Пейзажні сади, які в Англії здобули повну перемогу над регулярними бароковими, виявили великий вплив на садово-паркове мистецтво інших європейських садів. Тому цей напрям у плануванні садів виправдано здобув назву *англійського стилю* (рис. 1.1) і полягає в наступному:

- в основі композиції лежить наслідування природи;
- парк вимагає великих просторів і спокійного горбистого рельєфу з похилими схилами;
- наявність води у вигляді озер або рік із вільними обрисами берегів, із островами і затоками, які створювали цікавий фон для паркових пейзажів;

– заперечення прямих ліній – доріжки вільно звивалися вздовж рік і водойм, обгинали горби і нерівності ділянки, створюючи м'який рисунок, в якому була відсутня симетрія;

– квіткові композиції створювалися рідко, партерів не було зовсім, але замість них формувалися гаї, луки, галявини, на яких вже в XIX ст. з'явилися квіткові рослини;

– основним завданням композиції парку було включення великої кількості далеких перспектив, які виходили за межі паркових територій, а також створення світлових ефектів;

– особливого значення надавалося композиції рослинних груп, виділення (акцентування) окремих мальовничих дерев і змін пейзажів, побудованих на принципах контрасту.

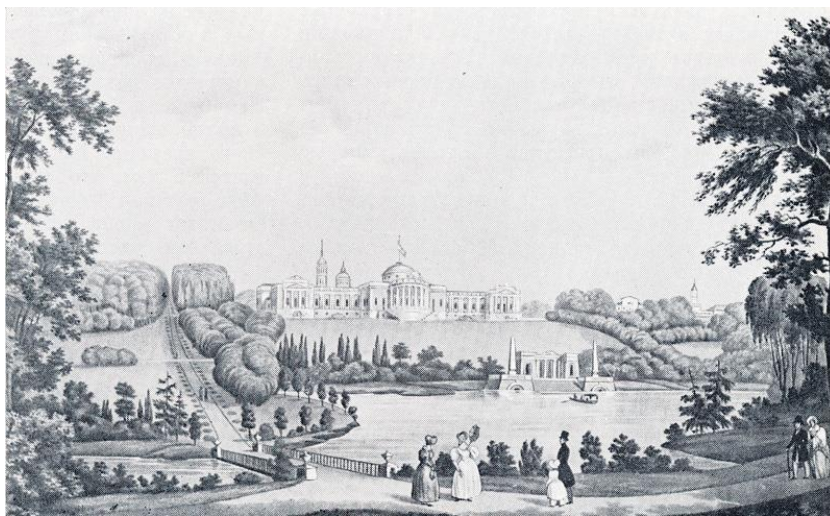


Рис. 1.1 – Павловський парк

Французькому *регулярному* саду властиві такі риси (рис. 1.2):

– пропорційність, чіткість композиції, строга ієрархія головного та другорядного;

– максимальне розкриття простору;

– порушення симетрії внутрішніх деталей партерів і боскетів;

– переважно листяна рослинність;

– широка центральна алея, обсаджена двома-трьома рядами лип, туй або кипарисів;

– водні канали регулярної форми;

– боскети без дерев;

– стрижені боскети і алеї, оформлені на перетині боскетами і фонтанами;

– партери з газону, оточені низьким бордюром із самшиту або невеликою доріжкою, посипаною піском;

– складені візерунки у партері із піску, вугілля, цегли, скла. Партери повністю засаджені квітами;

– топіарне мистецтво.



Рис. 1.2 – Версаль. Гравюра XVII ст.

У залежності від планувального характеру (стилю) садово-паркового ландшафту паркові насадження мають свій специфічний набір деревно-кущових елементів: регулярні – боскет, група, алея, рядові посадки; пейзажні – масив, або гай, група, солітер.

Садово-паркове мистецтво, яке пройшло складний шлях переосмислення доробку французького та англійського планувального стилів, породило, як і в архітектурі, *еклектику*, а згодом, на початку XX ст. – стиль модерн. Він являв собою нове піднесення синтезу архітектури, скульптури і садово-паркового мистецтва.

На сьогодні існує надзвичайно велика кількість стильових напрямів в ландшафтній архітектурі, і з кожним днем їх стає все більше.

Контрольні запитання

1. Назвіть основні стилі ландшафтної архітектури. 2. Які планувальні риси характерні для англійського стилю? 3. Які риси властиві французькому регулярному саду? 4. Що являє собою еkleктика?

